

Uitvoeringsprogramma Zorgeconomie

Onderdeel van de Regio Deal Zuidoost Friesland

Versie 1.0

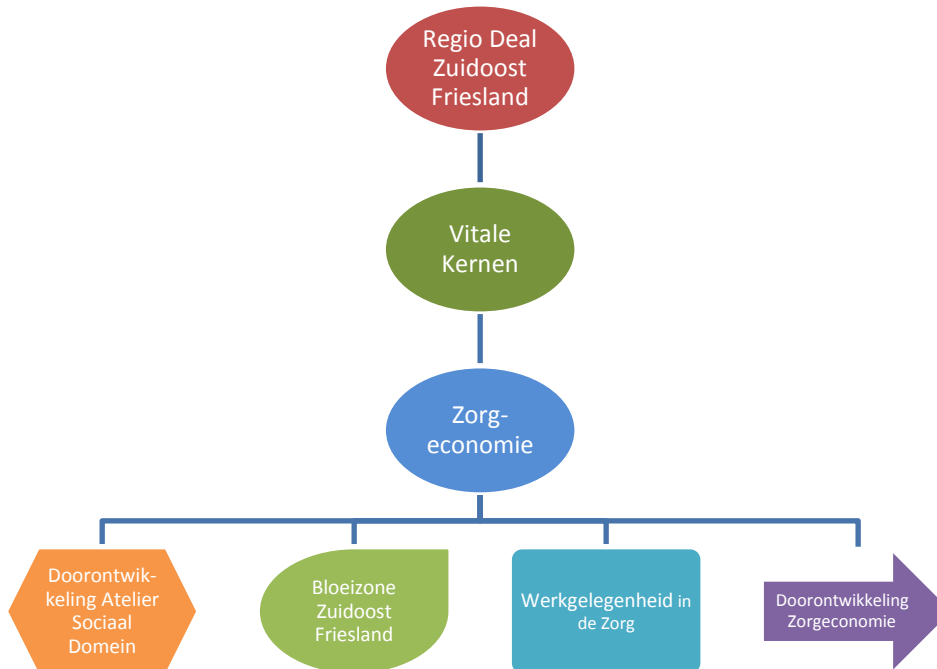
Inhoud

Hoofdstuk 1: Zorgeconomie in context	3
1.1. Zorgeconomie binnen de Regio Deal Zuidoost Friesland	3
1.2. Doel Zorgeconomie	4
Hoofdstuk 2: Thema's.....	6
2.1.Toelichting.....	6
2.2.Thema's	6
Hoofdstuk 3: Projecten.....	9
3.1.Bloeizone Zuidoost Friesland	9
3.2.Doorontwikkeling Atelier Sociaal Domein.....	11
3.3.Werkgelegenheid in de zorg.....	13
Hoofdstuk 4: Randvoorwaarden en communicatie	15
4.1. Randvoorwaarden	15
4.2. Communicatie	15
Hoofdstuk 5: Financiën.....	15
Hoofdstuk 6: Monitoring.....	17
6.1. Atelier Sociaal domein.....	17
6.2. Bloeizones.....	17
6.3. Werkgelegenheid	18
Hoofdstuk 7: Doorontwikkeling Zorgeconomie	19
7.1. Inzet Klankbordgroep	19
Bijlage 1. Projectblad Zorgeconomie.....	20

Hoofdstuk 1: Zorgeconomie in context

1.1. Zorgeconomie binnen de Regio Deal Zuidoost Friesland

Het project Zorgeconomie is onderdeel van de Regio Deal Zuidoost Friesland (<https://www.regiodealzuidoostfriesland.nl/>). De Regio Deal Zuidoost Friesland kent twee pijlers: vitale kernen en een veerkrachtig landschap. Zorgeconomie maakt onderdeel uit van de pijler Vitale Kernen. In onderstaand schema staat een visuele weergave van Zorgeconomie binnen de context van de Regio Deal:

De samenwerkingspartijen die een bijdrage aan leveren aan de Regio Deal zijn:

- Gemeente Weststellingwerf
- Gemeente Opsterland
- Gemeente Ooststellingwerf
- Gemeente Heerenveen
- Gemeente Smallingerland
- Provincie Fryslân
- Wetterskip

Wanneer in dit document wordt gesproken over (samenwerking)partners dan worden bovenstaande partijen bedoeld (m.u.v. het Wetterskip).

Dit document geeft inzicht in wat de samenwerkingspartners willen bereiken met Zorgeconomie en met welke projecten. Het is een document dat gedurende de looptijd van het project, tot eind 2023, aangepast kan worden. Dit gebeurt in samenspraak met de partners.

De gemeente Ooststellingwerf is projecttrekker van Zorgeconomie, de gemeente Weststellingwerf is projectduwer. Eén van de belangrijkste uitgangspunten binnen de Regio Deal is om samenwerking en kennisdeling tussen de partijen verder vorm te geven. Elke partner levert daarom een eigen bijdrage aan dit uitvoeringsprogramma.

Dit uitvoeringsprogramma begint met het doel waarmee Zorgeconomie is opgenomen binnen de Regio Deal. Daarna volgt een voorlopige definitieomschrijving van Zorgeconomie. Hoofdstuk 2 bevat de twee thema's die zijn gekozen om Zorgeconomie vorm te geven. Uit deze thema's zijn projecten voortgekomen, die toegelicht worden in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 komen de randvoorwaarden en samenwerking aan bod. Vervolgens zet hoofdstuk 5 de financiële paragraaf uiteen en volgt in hoofdstuk 6 een toelichting op de monitoring. Het uitvoeringsprogramma sluit af met een hoofdstuk over de doorontwikkeling van Zorgeconomie.

1.2. Doel Zorgeconomie

Bij de aanvraag van de Regio Deal is een projectblad ingediend. Deze is door alle colleges van de deelnemende partners goedgekeurd. Hierin staan de uitgangspunten omschreven van Zorgeconomie. Het projectblad is toegevoegd als bijlage. Er is afgesproken dat de samenwerkingspartijen werken aan het volgende:

“Met het thema Zorgeconomie willen we inzetten op een leefbare- en betaalbare regio, waar onze inwoners prettig kunnen (blijven) wonen en werken. Prettig wonen heeft niet alleen te maken met een goed onderhouden huis, een toegankelijk winkelcentrum of voldoende ontmoetingsplekken. Dit gaat erover wat we als regio kunnen doen om de sociaalmaatschappelijke uitdagingen tegemoet te treden.

Als samenwerkingspartners sluiten we binnen Zorgeconomie aan bij de actuele- en regiospecifieke thema's als ontgroening, (dubbele) vergrijzing en afname van voorzieningen. Door het ontwikkelen van nieuwe concepten en preventieve ondersteuning aan inwoners en vooral ouderen, kan gevraagde zorg worden uitgesteld waardoor kosten worden bespaard.

Dit willen we bereiken door in te zetten op: Positieve Gezondheid (in relatie tot de Bloeizone), Gezond en Veilig oud worden en Werkgelegenheid. We willen met de mienskip de ontwikkelkansen voor zorg en welzijn oppakken. Met als doel dat oud en jong elkaar helpen en formele- en informele zorg elkaar versterken. We willen dat onze (oudere) inwoners goed kunnen wonen en de juiste zorg op de juiste plaats en tijd kunnen ontvangen of halen. Om voldoende zorg te kunnen bieden, is voldoende goed geschoold personeel noodzakelijk. We willen met het project Zorgeconomie een bijdrage leveren aan het beter beheersbaar krijgen van de WMO-budgetten “¹.

Belangrijk in het project Zorgeconomie is samenwerking en kennisdeling. Als partners binnen de Regio Deal kennen we gedeelde uitdagingen waarin we zoeken naar gezamenlijke antwoorden. Dit betekent met elkaar zoeken en op ontdekkingsreis gaan.

¹Overgenomen uit: Samenvatting projecten versie juni 2020

1.2.1. Voorlopige definitie Zorgeconomie

De term Zorgeconomie is breed. Dat betekent ook dat iedereen vanuit zijn eigen expertise en ervaring inhoud geeft aan de definitie van Zorgeconomie. Vanuit een eerste verkenning met de partners is gekomen tot een voorlopige definitie Zorgeconomie. De definitie kan continue herzien worden. Door samen met de mienskip, de buurgemeenten, het onderwijs en bedrijven aan de slag te gaan, krijgt de definitie meer vorm en inhoud. Als partners binnen de Zorgeconomie stemmen we dit af.

De voorlopige definitie luidt:

“Zorgeconomie binnen de Regio Deal Zuidoost gaat over de samenwerking tussen de mienskip, de buurgemeenten, het onderwijs en bedrijven om zo te komen tot innovatieve (preventieve) producten en werkwijzen. Zo werken we aan een verbetering van de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners en een betere balans tussen werkenden in en gebruikers van de zorg in de regio.

Het hoofddoel is het (meetbaar) bijdragen aan de brede welvaart en het verhogen van eigen regie op gezondheid van onze inwoners, met als bijkomend resultaat het verminderen van de druk op de zorg en het gebruik van de WMO.”

Hoofdstuk 2: Thema's

2.1.Toelichting

Binnen het onderwerp Zorgeconomie is in eerste instantie gekozen voor drie thema's: Positieve Gezondheid, Gezond en Veilig ouder worden en Werkgelegenheid in de zorg. Deze zijn gekozen op basis van een eerste verkenning met de partners en sluiten aan bij de regio specifieke uitdagingen ontgroening en vergrijzing. De thema's hebben onderling samenhang, maar zijn ook verschillend van elkaar. Het thema Positieve Gezondheid en Gezond en Veilig ouder worden liggen dicht tegen elkaar aan. Er is dan ook voor gekozen om deze thema's aan elkaar te verbinden en samen te voegen tot het thema Positieve Gezondheid. De uitgangspunten uit beide thema's kunnen goed met elkaar verweven worden. Deze samenvoeging zorgt ervoor dat het niet onnodig losstaande thema's zijn, maar dat efficiënter informatie en kennis kunnen worden gedeeld.

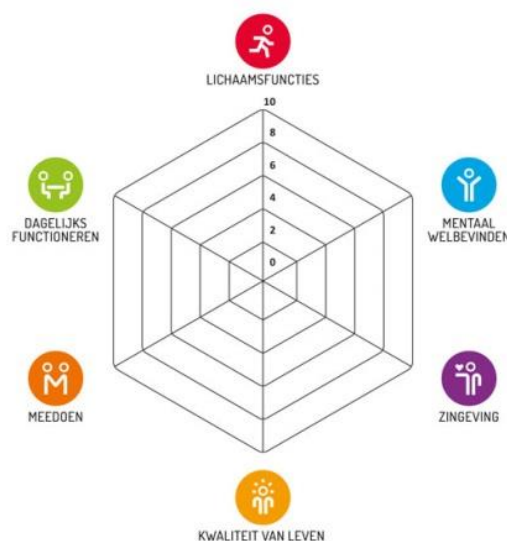
Dit hoofdstuk bevat een uitwerking van de twee thema's.

2.2.Thema's

2.2.1.Thema 1: Positieve gezondheid

Met het thema Positieve Gezondheid willen we bijdragen aan de preventieve gezondheid van onze inwoners. We leggen hierbij de focus op de ouderen in de derde levensfase (65-80 jaar). Dit gezien de toenemende vergrijzing in onze regio. Door in te zetten op deze levensfase kunnen we onderzoeken of de inzet op Positieve Gezondheid een bijdrage levert aan het uitstellen van de toekomstige zorgvraag die vaak na 80 jaar ontstaat. Dit wil niet zeggen dat inwoners van andere leeftijdscategorieën geen baat kunnen hebben bij deze aanpak. Ook hier is in de uitwerking aandacht voor.

Positieve Gezondheid is een brede kijk op gezondheid waarbij niet alleen gekeken wordt naar klachten en gezondheidsproblemen. Positieve Gezondheid gaat uit van zes dimensies, zoals zingeving, lichaamsfuncties en meedoen. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Én om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.²

Figuur 1 Afbeelding Positieve Gezondheid

² <https://iph.nl/positieve-gezondheid/wat-is-het/>

De kenmerken van Positieve Gezondheid passen goed bij de uitgangspunten de Blue Zones. Op vijf plekken in de wereld leven mensen langer en gezonder dan ergens anders op de wereld. Deze plekken noemt men de Blue Zones. Mensen die in één van deze plaatsen wonen, worden gemiddeld 90 of zelfs 100 jaar, in goede gezondheid, zonder medicijnen of invaliditeit. De Blue Zones hebben negen gemeenschappelijke kenmerken.³

1. Beweeg natuurlijk: geen sportschool, maar leven in een omgeving die stimuleert om te bewegen zonder er bij na te denken;
2. Ken je doel: weet waarvoor je 's ochtends wakker wilt worden. Het hebben van een doel kan zeven jaar extra levensverwachting opleveren;
3. Zo min mogelijk stress: neem dagelijks tijd voor ontspanning;
4. De 80%-regel: verlaag je calorie-inname met 20%;
5. Plantaardig voedsel: zelf verbouwen, vooral bonen horen bij de dagelijkse voeding van de meeste honderdjarigen;
6. Wijn: drink regelmatig, met mate en tijdens het eten of gezellig samenzijn met vrienden;
7. Gelijkgestenden: behoren tot een groep waarmee regelmatig wordt samengekomen heeft een positieve invloed op de gezondheid;
8. Familie: stel familie en geliefden op de eerste plaats;
9. Vriendenkring: goede vriendenkring en voldoende sociale contacten.

Door te investeren in Positieve Gezondheid in combinatie met Blue Zone kunnen we de inwoners sterker maken. Met name als het gaat om het regie nemen over hun eigen leven en hun gezondheid.

2.2.3. Thema 2: Werkgelegenheid in de zorg

Elke partner binnen de Regio Deal geeft aan vraagstukken te hebben op het gebied van werkgelegenheid. Binnen de Zorgeconomie richten we ons op de werkgelegenheid in de zorg. Met name op samenwerking, gedeelde best practices en innovatie in de zorg.

Werkgelegenheid is een breed en divers, landelijk thema. Naast het vinden van werk (in de zorg) is het ook belangrijk om te zorgen dat er voldoende woongelegenheid en voorzieningen zijn. Alleen dan is het voor jongeren aantrekkelijk om in de regio te blijven of komen werken.

In het stuk Regio in Beeld van het UWV van oktober 2019 lezen we het volgende. "In de zorg zijn er momenteel vooral personeelstekorten voor zorgprofessionals op mbo-niveau 3 en hoger. Bijvoorbeeld voor verzorgenden IG, algemeen en gespecialiseerd verpleegkundigen, wijkverpleegkundigen, woonbegeleiders in de gehandicaptenzorg, operatieassistenten, medisch specialisten zoals SEH-artsen en bedrijfsartsen. Alle beschikbare bronnen duiden voor de komende jaren op blijvende wervingsproblemen. Voor de echte tekortberoepen in de zorg is een gerichte opleiding noodzakelijk.

Door de vergrijzing stijgt de vraag naar zorg. Naast demografische ontwikkelingen is de zorg erg gevoelig voor overheidsbeleid. Zo maakt het kabinet financiële middelen vrij om de kwaliteit van zorg in verpleeghuizen te verbeteren, oplopend tot structureel € 2,1 miljard per jaar in 2021. Verpleeghuizen besteden deze middelen bijvoorbeeld aan extra medewerkers, scholing van personeel en inzet van technologie. Verder stijgt de vraag naar zorg door nieuwe medische behandelingen en mogelijkheden: aanbod creëert vraag."

³ <https://cmostamm.nl/9-kenmerken-blue-zones>

Duidelijk is dat de zorgvraag stijgt en dat de eisen aan personeel veranderen, zeker ook in verband met de technische innovaties in de zorg.⁴

Gezien de relatie met vergrijzing en ontgroening en de gedeelde vraag die de partners hebben, is het thema werkgelegenheid opgenomen als thema binnen Zorgeconomie.

⁴ Regio in Beeld, UWV, oktober 2019

https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/images/Regio_in_Beeld_Friesland.pdf

Hoofdstuk 3: Projecten

Van september t/m december 2020 hebben gesprekken plaatsgevonden met de verschillende partners. De thema's in hoofdstuk 2 zijn niet nieuw voor de partners en op veel verschillende gebieden lopen er projecten en/of ervaringen. Er is een inventarisatie gemaakt van de lopende projecten op het gebied van Positieve Gezondheid en Werkgelegenheid in de zorg. Na deze inventarisatie is gekeken of er mogelijkheden zijn om samen te werken en op welke manier we dat kunnen vormgeven. Er is uiteindelijk een keuze gemaakt voor een drietal projectlijnen rondom de twee thema's. Het thema Positieve Gezondheid wordt uitgewerkt in twee projecten: Bloeizone Zuidoost Friesland en het Atelier Sociaal Domein. Het thema Werkgelegenheid werken we verder uit in een krachtenkaart en de verkenning naar een Human Capital Agenda.

Tijdens de looptijd van het project is het mogelijk om projecten toe te voegen wanneer deze kansrijk zijn of passen binnen Zorg economie.

3.1. Bloeizone Zuidoost Friesland

De uitwerking van Positieve Gezondheid vindt plaats in het project Bloeizone Zuidoost Friesland. In dit project gaan we aan de slag met de kenmerken van de Blue Zones. Een belangrijker partner bij de Bloeizone is het HANNN (Healthy Ageing Network Noord Nederland). Zij bepleit in het stuk #BloeizoneFryslân dat Friesland veel baat kan hebben bij de principes en de aanpak van het kader van Blue Zone.⁵

Ook de Provincie Fryslân heeft in het Bestuursakkoord 2019- 2023 het volgende gezegd over Blue Zone. "Ontmoeting en gezondheid zijn cruciaal voor leefbaarheid. Hoewel Friezen de leefbaarheid van hun omgeving hoog waarderen zijn er knelpunten. Veel kinderen doen niet aan sport. De helft van de volwassenen is te zwaar. Eveneens de helft heeft chronische aandoeningen en de vraag naar huisartsenzorg is de afgelopen jaren met ruim 20% gestegen. Ten slotte bestaat op het platteland ontevredenheid over de kwaliteit van sociale contacten."⁶

Het HANNN heeft vanuit de Provincie Fryslân de opdracht gekregen om aan de slag te gaan met Positieve Gezondheid en doen dit in de vorm van Bloeizones. Inmiddels hebben zij veel ervaring met soortgelijke projecten en veel kennis over dit onderwerp.

3.1.1. Wat gaan we doen?

Vanuit elke gemeente in Zuidoost Friesland gaat er één dorp in de komende drie jaar aan de slag met (één of meerdere) Bloeizone principes. Het HANNN heeft hiervoor zeven kenmerken gedefinieerd. Het dorp kan zelf initiatieven opzetten die passen binnen deze filosofie. Hiervoor komt een werkgroep Bloeizone Zuidoost Friesland. In deze werkgroep zit van iedere gemeente een ambtelijke afvaardiging aangevuld met een medewerker van het HANNN en het Fries Sociaal Planbureau (FSP). Het HANNN zetten we in als kennispartner en als bewaker van het Bloeizone principe. Met het HANNN gaan we een opzet maken voor bijeenkomsten in de dorpen die mee gaan doen aan het project. De eerste bijeenkomsten vinden plaats in 2021. Daarna komt de werkgroep eens per twee maanden bij elkaar. Het FSP gaat aan de slag met de monitoring van het project.

De dorpen krijgen allemaal eenmalig een werkbudget van € 50.000 om te investeren in nieuwe initiatieven. De dorpen maken allemaal een eigen plan hoe zij het Bloeizone principe gaan opzetten in hun dorp. Op basis van dit plan krijgen zij de beschikbaarheid over het werkbudget. De werkgroep Bloeizone Zuidoost beoordeelt de plannen op haalbaarheid en of deze aansluiten bij één of meerdere kenmerken uit de Bloeizone. Per jaar wordt er een werkplan gemaakt waaraan het benodigde budget

⁵ #BloeizoneFryslân, april 2020

⁶ Bestuursakkoord Provincie Fryslân. Geluk op 1.

<https://www.fryslan.nl/document.php?m=16&fileid=61958&f=e15a34c81c78a60d98644008eca947ae&attach ment=0>

wordt gekoppeld. Elke gemeente selecteert een eigen dorp die in aanmerking komt voor de Bloeizone.

3.1.2. Met wie werken we samen?

Het HANNN is onze belangrijkste samenwerkingspartner voor de ontwikkeling van de Bloeizones. Alle dorpen starten het proces met een bijeenkomst geleid door de HANNN. Daarnaast is zowel de Provincie Fryslân als de mienskip in het dorp een belangrijke samenwerkingspartner. Het FSP monitort het Bloeizone initiatief.

3.1.3. Wanneer gaat het goed?

Als er vanuit het dorp initiatieven worden opgezet die passen bij het Bloeizone principe en het dorp zich met elkaar verantwoordelijk voelt voor deze initiatieven. Initiatieven die passen bij het dorp en die ervoor zorgen dat meer inwoners worden verleid om te leven volgens de Bloeizone principes. Het is ook belangrijk dat initiatieven of experimenten de ruimte krijgen. Dat betekent wellicht dat een idee soms goed lijkt op papier, maar blijkt het in de werkelijkheid niet te werken. Die ruimte willen we benutten om van te leren.

3.1.4. Hoe delen we kennis?

We betrekken het Fries Sociaal Planbureau (FSP) bij de monitoring van de resultaten uit dit project. Naast het monitoren van de resultaten vinden we vanuit de regionale samenwerking het delen van kennis belangrijk. Deze dorpen gaan allemaal aan de slag met de Bloeizone. Vanuit hun eigen ervaringen kunnen ze kennis delen en van elkaar leren. Als het gaat om kennisdeling denken we aan:

- Sessies om kennis te delen en elkaar te ontmoeten
- Reis langs de dorpen om initiatieven te bezoeken, ook voor dorpen die geïnteresseerd zijn in de ontwikkelingen.
- Digitale uitgave of digitaal platform om resultaten en ervaringen te delen.

3.1.5. Hoe borgen we resultaat?

Door de samenwerking tussen de dorpen ontstaan kansen voor bijvoorbeeld een aanvullende aanvraag in het Regiofonds. Ook onderzoeken we de komende periode welke andere financieringsbronnen mogelijk zijn om Bloeizone een duurzaam resultaat te laten krijgen. Ook de dorpen zelf moeten in hun projectplan opnemen hoe zij een duurzame borging kunnen realiseren.

3.1.6. Begroting

Per dorp is er een werkbudget van € 50.000 voor de periode dat de Regio Deal loopt. Er is een kleine reserve aangehouden voor facilitaire en onvoorziene kosten.

3.2.Doorontwikkeling Atelier Sociaal Domein

In een atelier werken studenten van verschillende opleidingen in een praktijksetting aan echte vraagstukken uit de praktijk. Ze verdiepen zich in een vraagstuk uit de praktijk, doen onderzoek naar toepassingen om dit vraagstuk op te lossen en proberen deze oplossingen uit. Dit doen ze in samenwerking met de opdrachtgever en professionals uit het werkveld. Het is een vorm van werken waarbij studenten kennismaken met onze veelzijdige regio en waarbij verbindingen worden gelegd op verschillende niveau's. Hiermee past het goed binnen de doelstellingen van Zorgeconomie.

Binnen de gemeente Ooststellingwerf en in de gemeente Heerenveen waren al Ateliers Sociaal Domein actief waarin studenten, ondernemers en de gemeente samenwerken om slimme ideeën te ontwikkelen. In Ooststellingwerf is voor het seizoen 2020/2021 het thema Positieve Gezondheid gekoppeld aan het Atelier Sociaal Domein. De gemeente, studenten en partners gaan samen op zoek naar vernieuwende en preventieve manieren van zorg en welzijn. Ook bij deze projecten is oog voor bruikbaarheid en borging voor de langere termijn.

3.2.1. Wat gaan we doen?

Ieder jaar gaan studenten binnen het Atelier Sociaal Domein aan de slag. Iedere nieuwe groep studenten krijgt van de gemeente (of één van de partners) een opdracht die binnen het thema van Zorgeconomie valt. Dit jaar ligt de nadruk op ouderen en positieve gezondheid. Naast de samenwerking met de gemeente is het netwerk in de regio eveneens van belang. Professionals van verschillende organisaties betrekken we bij de ontwikkeling van het Atelier. Wat betreft de doorontwikkeling is de wens om ook MBO studenten aan te laten sluiten bij het Atelier Sociaal Domein. Ook willen we onderzoeken hoe we niet alleen de relatie met de overheid kunnen behouden, maar hoe we ook nog meer het bedrijfsleven bij het Atelier Sociaal Domein kunnen betrekken.

Om hier verder vorm en inhoud aan te geven starten we een werkgroep die zich bezighoudt met de doorontwikkeling Atelier Sociaal Domein. Hierin nemen plaats:

- Vertegenwoordigers van de gemeenten Ooststellingwerf en Heerenveen
- Coördinatoren van het Atelier Sociaal domein vanuit NHL Stenden voor Heerenveen en Ooststellingwerf.
- Contactpersonen van de ROC de Friese Poort en het Friesland College

Deze werkgroep zal in eerste instantie starten met het in kaart brengen van wat er al gebeurd als het gaat om samenwerkingen HBO/ MBO al dan niet in combinatie met overheid, bedrijven en organisaties. De werkgroep eens per twee maanden samenkomen om vorderingen te bespreken.

3.2.2. Met wie werken we samen?

Op dit moment wordt er samengewerkt met de studenten van de NHLStenden. Er is ook de wens om voor MBO studenten iets te kunnen betekenen. Op dit moment zijn gesprekken gaande met het Friesland College en de Friese Poort. De uitdaging ligt er in hoe we voor de MBO studenten passende opdrachten kunnen vinden binnen het Atelier. Verder werken we samen met verschillende organisaties in de regio die zich verbinden aan de het Atelier. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zorg- en welzijnsinstellingen.

3.2.3. Wanneer gaat het goed?

Het gaat goed met het Atelier als de studenten een goede leeropbrengst krijgen, als de onderzoeksresultaten toegevoegde waarde hebben en wanneer het Atelier is uitgebreid met MBO studenten. Atelier Sociaal Domein Heerenveen en Ooststellingwerf hebben samen duidelijk op welke punten er samengewerkt kan gaan worden en hebben een manier gevonden om de kennis uit de ateliers met elkaar te delen. Ook is het belangrijk dat er een goede samenwerking is opgebouwd tussen onderwijs, bedrijven en overheid.

3.2.4. Hoe delen we kennis?

Bij de eindpresentatie van het Atelier worden belangstellenden uit alle gemeente binnen de Regio Deal Zuidoost uitgenodigd. Ook laten we andere partners weten wat we doen binnen het Atelier Sociaal Domein. Verder delen we deze kennis in de op te richten werkgroep Doorontwikkeling Atelier Sociaal Domein.

3.2.5. Hoe borgen we resultaat?

Samen zorgen we voor de doorontwikkeling van het Atelier Sociaal Domein. We maken heldere afspraken over wie waar voor verantwoordelijk is en we evalueren regelmatig. Dit kan bijvoorbeeld door de presentaties van deze studenten breed te delen in de regio en eventueel belangstellenden uit de verschillende gemeenten laten aansluiten bij presentaties. Wat betreft het Atelier Sociaal Domein zetten we in op de start van een groep MBO studenten in september 2021.

3.1.6. Begroting

We maken op de begroting € 35.000 vrij voor de komende twee jaar voor het behoud van het Atelier Sociaal Domein in Ooststellingwerf en om een start te kunnen maken met een MBO Atelier Sociaal Domein. We willen een MBO Atelier minstens twee seizoenen laten doormaken om te kunnen beoordelen of het kans van slagen heeft.

3.3. Werkgelegenheid in de zorg

De gemeente Smallerland doet een brede verkenning naar de zorgeconomie. Een belangrijk onderdeel hiervan is de arbeidsmarkt in de zorg (arbeidspotentieel). Inmiddels hebben zij hiervoor gesprekken gevoerd met 20 verschillende (zorg)partijen die elk op hun eigen manier betrokken zijn bij werken in de zorg. Medio april 2021 worden hiervan de eerste resultaten in de vorm van een rode draad opgeleverd. Deze resultaten willen we gaan gebruiken als basis voor het invullen van regionale projecten. Vanuit een eerste verkenning zijn al twee denkrichtingen gekozen waaraan we inhoud willen geven.

3.3.1. Wat gaan we doen?

We richten een werkgroep Werkgelegenheid en Projectrealisatie op met als aandachtsgebied zorg. Deze werkgroep bestaat uit een ambtelijke vertegenwoordiging van de betrokken gemeenten en deze groep geeft verder inhoud aan het thema werkgelegenheid in de zorg (human capital) en zorgprojectrealisatie.

Vanuit de inventarisatie van Smallerland blijkt dat er al veel mooie voorbeelden zijn rondom zorg en werkgeverschap. Het is van belang om deze zichtbaar en inzichtelijk te maken en om richting te geven aan de ontwikkeling

We gaan een krachtenkaart voor de regio maken die visueel laat zien welke initiatieven en ontwikkelingen er zijn in de regio. Hiermee leggen we verbandingen en laten we zien welke essentiële zorgvoorzieningen, -projecten, - en initiatieven er reeds zijn in de regio. Het biedt een startpunt om vanuit verder te werken.

Daarnaast verkent de werkgroep de mogelijkheden om te komen tot een Human Capital Agenda. Dit is een agenda die samengesteld wordt door overheid, onderwijs en ondernemers. Het doel is om gezamenlijk te werken aan een sterke arbeidsmarkt in de zorg. Hierbij richten we ons niet alleen op werkzoekenden, maar ook op bijvoorbeeld studenten, zij-instromers en inactieven. De ontwikkeling van een Human Capital Agenda met overheden, onderwijs en ondernemers geeft richting aan de ontwikkeling van de werkgelegenheid in de zorg in Zuidoost.

3.3.2. Met wie werken we samen?

We formeren een werkgroep Werkgelegenheid en Projectrealisatie met deelnemers van alle gemeenten in de regio. We starten met het maken van een krachtenkaart en we vragen hierbij (zorg)partners uit de regio om aan te sluiten. Daarnaast blijven we voor deze projecten verbinding houden met belangrijke samenwerkingspartners zoals bijvoorbeeld de Arbeidsmarktregio en Zorgplein Noord.

3.3.3. Wanneer gaat het goed?

We starten met een werkgroep Werkgelegenheid in de zorg die tweemaandelijks bij elkaar komt. In 2021 hebben we een krachtenkaart gemaakt en een start gemaakt met de ontwikkeling van een Human Capital Agenda Zuidoost met onze samenwerkingspartners.

3.3.4. Hoe delen we kennis?

Binnen de werkgroep Werkgelegenheid en Projectrealisatie zijn we verantwoordelijk voor de uitvoering van de programmalijn werkgelegenheid binnen het project zorgeconomie. Dit doen we door de krachtenkaart te ontwikkelen en de ontwikkeling van de Human Capital Agenda in gang te zetten. Ook zoeken we binnen het Rijk verbinding met inhoudelijke sparringpartners.

3.3.5.Hoe borgen we resultaat?

De samenwerking binnen de regio gaan we bij succes voortzetten. We bespreken de kansen voor doorontwikkeling met bestuurders en stuurgroep. We zien de Human Capital Agenda als brug naar de toekomst.

3.3.6.Begroting

Afhankelijk van het gekozen project zal hier vanuit het project Zorgeconomie geld voor beschikbaar worden gesteld. We reserveren in eerste instantie 15.000 euro per gemeente voor dit project. Totaal beschikbaar € 75.000 euro. Deze financiën kunnen ook op een gezamenlijk project ingezet worden. Ook reserveren we € 50.000 voor projecten die zich mogelijk in de loop van de periode gaan ontwikkelen vanuit de regio. Daarnaast verwachten we dat er op basis van de onderwerpen in de Human Capital Agenda gezocht moet worden naar externe geldstromen.

Hoofdstuk 4: Randvoorwaarden en communicatie

Binnen de Regio Deal zijn een paar belangrijke kaders om Zorgeconomie in deze vorm succesvol uit te voeren. Deze zijn omschreven in deze paragraaf, evenals de communicatie rondom het project Zorgeconomie.

4.1. Randvoorwaarden

4.1.1. Budget

Voor het project Zorgeconomie is € 435.000 exclusief BTW beschikbaar tot eind 2023. Dat is een bedrag dat verdeelt wordt over de drie projecten. In de financiële paragraaf wordt aandacht besteed aan de verdeling van het geld. Om Zorgeconomie duurzaam te maken, is meer financiële injectie nodig. De samenwerking voor de komende jaren is er dan ook op gericht om andere financiële bronnen aan te boren. Het nu beschikbare geld is met name gericht op het opzetten van een duurzame samenwerking tussen de verschillende samenwerkingspartners.

4.1.2. Samenwerking

Zorgeconomie is een regionaal project waarbij verschillende partners uit Zuidoost betrokken zijn. Een voorwaarde om Zorgeconomie te laten slagen, is dat elke partij bijdrage levert in de het laten slagen van Zorgeconomie. Ooststellingwerf is als trekker formeel verantwoordelijk, maar ambtelijke inzet en betrokkenheid van alle partners is noodzakelijk.

4.1.3. Bestuurlijk commitment

Vanuit de partners is bestuurlijk commitment nodig om er gezamenlijk een succes van te maken. Dit commitment wordt georganiseerd door de betrokken ambtenaar met de eigen portefeuillehouder. Twee keer per jaar vindt een gezamenlijk bestuurlijk overleg en afstemmingsmoment plaats.

4.1.4 Kennisdeling |proeftuin

De projecten die vallen onder zorgeconomie kenmerken zich door het experiment. We gaan aan de slag met vernieuwing. Hierin is het belangrijk om onze ervaringen en opgedane kennis te delen. Enerzijds om van elkaar te leren, anderzijds om andere partners, dorpen en inwoners enthousiast te maken en betrokken te laten zijn bij de ontwikkeling van de zorg in onze gemeenten.

4.2. Communicatie

In de communicatie houden we rekening met de interne en externe doelgroepen. Belangrijk is om met elkaar te bepalen wanneer en via welke middelen we communiceren met de betrokken partijen en via welke kanalen. Hiervoor maken we per project een communicatieaanpak.

Hoofdstuk 5: Financiën

Vanuit de Regio Deal is door het rijk € 525.000 inclusief btw beschikbaar gesteld om inhoud te geven aan de zorgeconomie. De looptijd van het project is tot eind 2023. Ooststellingwerf is de trekker van dit regionale project. Met de partners is overeengekomen dat als een partner een project trekt voor de hele regio, de partner de opdracht verstrekt en de derde partij alle kosten bij die partner in rekening brengt.

De verdeling van de financiën is als volgt opgesteld:

Begroting Zorgeconomie									
						Verdeling	Exclusief BTW	Inclusief BTW	
Behoud en doorontwikkeling Atelier Sociaal Domein							€ 35.000	€ 42.350	
Faciliteren Atelier Sociaal Domein						€ 25.000			
Investering doorontwikkeling en opstarten atelier MBO						€ 10.000			
Bloeizones							€ 275.000	€ 332.750	
Eerste impuls per gemeente						€ 250.000			
Reserve onvoorzien						€ 25.000			
Werkgelegenheid en projectrealisatie							€ 75.000	€ 90.750	
Krachtenkaart						€ 5.000			
Human Capital Agenda						€ 20.000			
Projecten						€ 50.000			
Reserve voor andere projecten						€ 45.000	€ 45.000	€ 54.450	
Communicatie						€ 5.000	€ 5.000	€ 6.050	
Totaal						€ 435.000	€ 435.000	€ 526.350	

Hoofdstuk 6: Monitoring

Belangrijk is om het project blijven de monitoren en verantwoording af te leggen over de voortgang. Dit bestaat uit:

- Voortgangsrapportages Regiodeal (per half jaar)
- Samenwerking Fries Sociaal Planbureau (FSP): momenteel lopen er gesprekken met het FSP om te kijken of we indicatoren kunnen vaststellen die monitoren hoe we met deze projecten bijdragen aan de brede welvaart. Dit richt zich met name op het project van de Bloeizones.

6.1 Atelier Sociaal domein

Evaluatie – delen van resultaten

6.2 Bloeizones

Elke gemeente maakt voor het eigen dorp een projectplan. De voortgang hiervan wordt gemonitord door de werkgroep.

6.2.1 Methodologisch onderzoek

Focus op draagvlak onder burgers waarbij met name gekeken wordt naar waar een Bloeizone het beste tot zijn recht komt. Met een methodologisch onderzoek kijkt het FSP of er een correlatie bestaat tussen demografische, maatschappelijke en gezondheidsdata (in bezit van CBS en gemeente) en de uitkomsten van een vragenlijst naar draagvlak.

Resultaat: een rapport met bevindingen welke factoren (bijv. leeftijd of werkloosheid, maar ook de gevorderde status van een mogelijk initiatief) invloed hebben op het draagvlak van een bestaande of mogelijke burgergezondheidsinitiatief.

6.2.2. Monitoring lokale initiatieven

Daarnaast kunnen de lokale initiatieven gemonitord worden. Centraal binnen de monitoring staat het samenwerken met het initiatief. Hiervoor worden participatie en gemeenschap gebaseerde methoden toegepast.

De monitoring bestaat uit de volgende onderdelen:

- Community assessment van de initiatief: een community assessment is een proces waar de sterke punten, troeven, behoeften en uitdagingen worden geïdentificeerd.
- Nul meeting: zowel een algemene meeting die alle geselecteerde initiatieven hebben (bijv. ervaren gezondheid), maar ook met specifieke onderdelen.
- Eerste ronde verdiepend onderzoek: definiëren en uitvoeren van verdiepend onderzoek naar gezondheid en sociale factoren samen met de initiatieven (interview, observaties, vragenlijst, en een extra).
- Tweede ronde verdiepend onderzoek: definiëren en uitvoeren van verdiepend onderzoek naar maatschappelijke, organisatorische en toekomstbestendige factoren samen met de initiatieven.
- Na meeting

Het doel van dit onderdeel is:

- Versterken van het zelf organiserend vermogen van Bloeizone-initiatieven met kennis en inzicht in maatschappelijke trends en lokale uitdagingen.

- Met een kennishorizon bijdragen aan een gedeeld inzicht in de potenties, doelen, impact, succesfactoren en ontwikkelmogelijkheden van de Friese Bloeizone-beweging.

6.3 Werkgelegenheid

Afspraken over de monitoring zijn hierin afhankelijk van het gekozen project. Deze worden afgestemd binnen de ambtelijke werkgroep.

Hoofdstuk 7: Doorontwikkeling Zorgeconomie

Het uitvoeringsprogramma Zorgeconomie wordt uitgevoerd binnen de beschikbare middelen van de Regio Deal. We realiseren ons dat het onderwerp zorgeconomie veel breder is dan het uitvoeringsprogramma dat wij presenteren.

In de ontwikkeling van ons programma hebben we bijvoorbeeld kennis gemaakt met de arbeidsmarktregio, maar hier is voor nu geen concreet project uit ontstaan. Ook zijn er contacten gelegd met de Regiodeal Noordoost, waar een kansrijk voorstel ligt voor een onderwijs-arbeidsmarkt loket. Dit is wellicht over te nemen voor Zuidoost. Ook willen we de contacten met de Regiodeal Zuidoost Drenthe nog aanboren. Hier is in samenwerking met de onderwijsinstellingen een HBO verpleegkunde opleiding gestart voor zorgpersoneel in Zuidoost Drenthe. Kortom, er liggen nog veel kansen om het onderwerp Zorgeconomie door te ontwikkelen.

Dit is waarom we in de projectperiode een verdere verkenning willen opzetten met onze maatschappelijke partners. Om met elkaar na te denken welke kansen er liggen en te verkennen hoe we dit samen mogelijk kunnen maken. Ook om Zorgeconomie meer duurzaam te maken voor de toekomst.

7.1. Inzet Klankbordgroep

De leden van de stuurgroep Zorgeconomie vanuit Ooststellingwerf zou ingezet kunnen worden voor de verkenning richting de toekomst. De stuurgroep kan de rol vervullen van klankbordgroep waarbij de organisaties kijken wie hiervoor afgevaardigd kan worden.

De organisaties uit de stuurgroep zijn:

- Zuidoostzorg
- Kwadrantgroep
- Lianté
- Friese Poort
- Friesland College
- NHLStenden

We vullen deze klankbordgroep aan in overleg met de Regio Deal partners. Als eerste stap kan het vastgestelde uitvoeringsprogramma gepresenteerd worden aan de klankbordgroep. Vanuit hier kunnen organisaties vanuit de klankbordgroep aansluiten bij projecten die voor hun passend of interessant zijn.

Binnen de looptijd van de Regio Deal kunnen 1-3 sessies georganiseerd worden om te verkennen waar de ontwikkel mogelijkheden liggen die passen bij de uitgangspunten van Zorgeconomie. Hierbij valt te denken aan thema's rondom wonen en zorg, technologie of doorontwikkeling van werkgeverschap. Op basis van deze sessies kunnen kansrijke voorstellen uitgewerkt met de partners. Hierdoor ontstaan er nieuwe werk- en projectgroepen die aan de slag gaan met deze ideeën.

Bijlage 1. Projectblad Zorgeconomie

Naam project:	Zorgeconomie
Pijler:	Vitale Kernen
Hoofdthema:	Welzijn voor onze inwoners
Type project:	Regio Deal project Regionaal cofinancieringsproject
Contactpersoon:	Mettje Tinga metkje.tinga@ooststellingwerf.nl 06 3851 9874

INHOUD

Korte toelichting

Met het thema Zorgeconomie willen we inzetten op een leefbare en betaalbare regio waar onze inwoners prettig kunnen (blijven) wonen en werken. Prettig wonen heeft niet alleen te maken met een goed onderhouden huis, een toegankelijk winkelcentrum of voldoende ontmoetingsplekken. Dit gaat erover wat we als regio kunnen doen om de sociaalmaatschappelijke uitdagingen tegemoet te treden.

Als samenwerkingspartners sluiten we binnen Zorgeconomie aan bij de actuele en regiospecifieke thema's als ontgroening, (dubbele) vergrijzing en afname van voorzieningen. Door het ontwikkelen van nieuwe concepten en preventieve ondersteuning aan inwoners en met name ouderen kan gevraagde zorg worden uitgesteld waardoor kosten worden bespaard.

We zien de genoemde uitdagingen ook terug in de demografische ontwikkelingen in ons gebied, zoals te lezen in het rapport van het Fries Sociaal Planbureau (FSP) 'Leven in Zuidoost Friesland'.

In Zuidoost Friesland zien we dat de vergrijzing toeneemt. In Zuidoost Friesland is het aandeel 65 plussers met 21.8% in 2019 hoger dan in de rest van Nederland (19.2%) en Fryslân (21.2%). In verhouding heeft onze regio ook meer 75 plussers dan in Nederland en Fryslân. Er is sprake van dubbele vergrijzing: er zijn meer en oudere senioren.

Hierin speelt ook mee dat alle gemeenten kampen met tekorten op de WMO. Hoewel de WMO niet alleen is bedoeld voor de doelgroep ouderen, is dit wel de doelgroep die in verhouding het meeste gebruik maakt van dit budget waardoor tekorten (als we niets doen) alleen maar oplopen. Door in te zetten op Zorgeconomie kunnen deze tekorten beter worden beheerst. Er ligt dus een sociale en economische uitdaging.

In eerste verkenning is ervoor gekozen om in te zetten op drie thema's die verbonden zijn aan de (dubbele) vergrijzing en ontgroening:

- **Gezond en veilig oud worden:** hoe zorgen we ervoor dat onze ouderen op de juiste plek met de voorzieningen kunnen blijven in onze regio. In dit thema kan de verbinding gelegd worden met wonen & zorg vanuit de Streekagenda. Bovendien speelt hierin het thema Positieve Gezondheid en de inzet van technologie een belangrijke rol.
- **Positieve gezondheid:** hoe zorgen we ervoor dat onze inwoners mentaal en fysiek gezond blijven, hierin zelf een rol spelen (individueel/gemeenschap) en preventief wordt ingezet. Hierin kan o.a. verbinding gezocht worden met de Blue Zone van de Provincie en de voorbeelden die al lopen in de regio, zoals Jubbega.
- **Werkgelegenheid:** hoe zouden we ervoor kunnen zorgen dat we vraagstukken rondom werkgelegenheid (in de zorg) kunnen aanpakken en aantrekkelijk blijven als arbeidsmarktregio. Gezien de ontgroening vertrekken veel relatief jonge inwoners. Hoe kunnen wij deze behouden voor de arbeidsmarkt en de regio? De programmatische werkgelegenheid wordt opgezet in samenwerking met de Arbeidsmarktregio Zuidoost Friesland en Fryslân Werkt. De zorgsector is een belangrijke werkgever in Zuidoost Friesland en zal in de toekomst, gezien de dubbele vergrijzing, alleen maar groeien. Andere sectoren, bijvoorbeeld de landbouw, zullen naar verwachting krimpen. Hoe kunnen we hierop anticiperen en hierin slimme combinaties maken? En hoe kunnen we de zorg met behoud van kwaliteit op een slimmere, efficiëntere manier organiseren.

Bovenstaande thema's worden uitgewerkt met betrokken partners in Zuidoost, waarbij onderstaande uitgangspunten centraal staan.

1. *Van curatief naar preventief*
2. *In nabijheid en samen met onze inwoners*
3. *Van individueel naar collectief*
4. *Met vernieuwende en innovatieve concepten. Dit kunnen concepten zijn die zich elders al hebben bewezen of concepten zijn die we creëren doordat we zicht hebben op wat de lokale gemeenschap vraagt. We zoeken binnen Zorgconomie naar innovaties die inzetten een gezonde arbeidsmarkt, preventie en collectieve voorzieningen die (duurdere) maatwerkvoorzieningen kunnen vervangen.*
5. *In samenwerking met de NHLStenden hogeschool, Friese Poort (MBO) en Friesland College (MBO) en (lokale) ondernemers. Bij ondernemers valt te denken aan zorginstellingen, maar ook lokale ondernemers die bijvoorbeeld met voeding te maken hebben.*
6. *Vormgeven in een proeftuin waarin we onderzoeken wat wel/niet werkt*

Wat willen we bereiken?

We besteden met het project Zorgconomie aandacht aan de sociale vraagstukken binnen de kernen in Zuidoost Friesland. Een meer betrokken 'mienskip' en sterkere sociale cohesie in de dorpen kunnen we alleen bereiken als we naast een fysieke aanpak ook kiezen voor een sociale inzet. Door deze koppeling kiezen we voor een integrale en meer samenhangende en duurzame aanpak. Daarmee draagt het ook bij aan het doel van de vitale kernen.

We willen met de 'mienskip' de ontwikkelkansen voor zorg en welzijn oppakken. Met als doel dat oud en jong elkaar helpen en formele en informele zorg elkaar versterken. We willen dat onze (oudere) inwoners goed kunnen wonen en de juiste zorg op de juiste plaats en tijd kunnen

ontvangen of halen. Om voldoende zorg te kunnen bieden, is voldoende goed geschoold personeel noodzakelijk. We willen met het project Zorgeconomie een bijdrage leveren aan het beter beheersbaar krijgen van de WMO budgetten.

Onze inwoners voelen zich verbonden met Zuidoost. Ze zijn trots om hier te wonen en waarderen de leefbaarheid met een 8!

Hoe willen we dat bereiken?

- We zetten een nieuw samenwerkingsverband op tussen overheid, onderwijs en ondernemers op het gebied van zorgeconomie:
 - o We formeren een regionale projectgroep Zorgeconomie met vertegenwoordigers van de gemeenten en provincie.
 - o De projectgroep realiseert en investeert in een brede regionale samenwerking waarbij stakeholders (per thema) worden betrokken. Hierbij valt te denken aan de Arbeidsmarktregio/Zorgplein Noord, HANNN (Healthy Ageing Network Northern Netherlands) en onderwijs- en zorginstellingen.
- We stellen in dit samenwerkingsverband een uitvoeringsprogramma op en voeren dat (gedeeltelijk) uit:
 - o Dit is een programma Zorgeconomie voor de komende vier jaar waarin de drie thema's centraal staan, in nauwe samenwerking met de mienskip.
 - o Er worden minimaal twee (deel)projecten per jaar uitgevoerd, die bijdragen aan de zorgeconomie. Dit kan zijn op het gebied van werkgelegenheid, langer zelfstandig thuis wonen etc.
- We delen actief de kennis en zoeken actief nieuwe ideeën op:
 - o Er zijn minimaal drie bijeenkomsten georganiseerd met de mienskip waarin de zoektocht naar oplossingen voor de actuele (zorg) vraagstukken centraal staan.
 - o Er zijn minimaal twee Ateliers Sociaal Domein (NHLStenden) of andere verbindingen met onderwijs gelegd, over de vraagstukken rondom Zorgeconomie. Hierin kunnen studenten van verschillende opleidingen, zoals Social Work, bestuurskunde en Verpleegkunde meedenken, en ook MBO onderwijs. De kracht hierin zit om met onderwijs multidisciplinair naar de vraagstukken kijken om op die manier tot passende interventies te komen en innovatieve oplossingen.
 - o We verkennen en leren van voorbeelden in andere regio's en van andere Regio Deals;
- We monitoren de bijdrage van het project Zorgeconomie aan het beter beheersbaar krijgen van de WMO budgetten per gemeente en na één jaar vindt de eerste evaluatie plaats.

Welke bijdrage levert het project aan de regionale, brede welvaart?

Zorgeconomie levert op veel domeinen een bijdrage: werkgelegenheid, onderwijs, welzijn en zorg. Daarbij zoeken we naar innovatieve ideeën op het gebied van zorg die economische kansen bieden. Het is vooral bedoeld om de regio Zuidoost toekomstbestendig te houden en te zorgen voor ontwikkelingen die bijdragen aan leefbaarheid in alle kernen. Het doel is hiermee te komen tot vitale kernen waarbij het welzijn en de leefomgeving van onze oudere bewoners voorop staan.

Checklist thema's Regio Deal Zuidoost Friesland

Aan welke andere thema's draagt het project bij?

Vitale kernen	sterke regionale kernen	X
	levendige kleine(re) kernen	X
	welzijn van onze inwoners	X
Veerkrachtig landschap	gebiedsontwikkeling beekdalen	
	een robuust watersysteem	
	goede bodemgesteldheid, waterkwaliteit en de biodiversiteit	
	duurzame lokale energie	
	het gastvrije 'andere Friesland'	

Hoe draagt het project bij aan de Rijksdoelen?

De zorgtaken zijn bij de gemeenten komen te liggen en hier ligt een grote uitdaging. De zorg moet betaalbaar blijven, maar we zien dat vergrijzing en ontgroening toenemen de komende jaren. De focus komt meer te liggen preventief, collectief en samen met onze inwoners. We gaan op zoek naar slimme oplossingen die passen bij de lokale situatie. De vraag is hoe we de Regio Zuidoost binnen deze uitdagingen leefbaar houden: blijft er voldoende en goede zorg beschikbaar, op welke manier? Is er voldoende (geschoold) personeel? Zijn er preventieve maatregelen die de gezondheidskosten kunnen beperken? Het zijn niet alleen vragen die de regio bezighouden, maar ook het Rijk. De genoemde thema's binnen de actielijn Zorgeconomie hebben verband met diverse programma's van het Rijk, zoals het actieprogramma 'Werken in de zorg' en 'Langer Thuis'. Als regio kunnen we hier, door de investeringen in het programma Zorgeconomie, gezamenlijk een bijdrage aan leveren.

Wat maakt een bijdrage van het Rijk mogelijk voor het project?

Binnen de gemeente Ooststellingwerf is een start gemaakt met Zorgeconomie, maar dit binnen een meer lokale context. Om impact te creëren moet verbreding met andere gemeenten en de Provincie Fryslân gezocht worden. Bovendien wordt met de Zorgeconomie inhoud gegeven aan de sociaalmaatschappelijke uitdagingen, die naast de fysieke ingrepen, van groot belang zijn. Gezamenlijk kan onderzocht worden welke gedeelde vraagstukken er liggen, wat effect zou kunnen creëren en waar kansen benut kunnen worden. De Zorgeconomie moet gezien worden als een ontwikkeltraject waar innovatie ideeën samenkomen en er ruimte is voor trial en error. Een bijdrage van het Rijk maakt mogelijk dat het project in 2021 en 2022 kan worden voortgezet in een breder kader, maar ook dat het daarmee een duurzaam karakter krijgt. Het draagt hiermee bij aan een sneeuwbaaleffect.

Sneeuwbaaleffect

Integrale aanpak

Start van project of vervolg

Wat is de meerwaarde van hieraan samenwerken in Zuidoost?

Om tot vernieuwende oplossingen te komen, is het niet de vraag of we moeten samenwerken maar hoe en met wie. Dit om te zorgen voor ontschotting en het zoeken naar innovatieve concepten. Dit kan alleen als we breder kijken. Met het project willen we anticiperen op de vraagstukken die op ons afkomen vanuit de zorg. Het zijn vraagstukken waar Zuidoost als regio alle belang bij heeft. Daarmee is het ook aantrekkelijk voor inwoners. Hiermee kunnen we een voorbeeldregio zijn voor Fryslân als regio en landelijk.

Daarnaast heeft het projectplek raakvlakken met andere projecten die gaan spelen binnen de programmaliijn Vitale kernen. In de aandachtsgebieden Oosterwolde en Noordwolde, in bestemming Wolvega en in de kernen Gorredijk, Jubbega en Akkrum spelen ook de vraagstukken rond de dubbele vergrijzing.

Wie werken samen?

Overheden	X, Rijk, Provincie en gemeenten onderling
Mienskip	X om tot goede oplossingen te komen, is het raadplegen van de mienskip van belang
Ondernemers	X
Onderwijs	X
Maatschappelijke partners	X voor expertise
Overig	Provincie Fryslân (al betrokken bij het organiseren van een inspiratiebijeenkomst Zorgeconomie)

FINANCIËN

Hoe zit het met de kosten?

Begroting	€ 580.000 voor 2021, 2022 en 2023
Dekking	€ 55.000 Zorgeconomie OSW
Nog te financieren	€ 525.000
Gevraagde Rijksbijdrage	€ 525.000 Verdeling: € 75.000 quick win, 450.000 rijksbijdrage

OVERIG

Aanvullende informatie?

Werkgelegenheid

De programmaliijn werkgelegenheid wordt ontwikkeld in samenwerking de Arbeidsmarktregio Zuidoost Friesland en Fryslan Werkt.

De zorgsector is een belangrijke werkgever in Zuidoost Friesland en zal in de toekomst, gezien de dubbele vergrijzing, alleen maar groeien. Andere sectoren, bijvoorbeeld de landbouw, zullen naar verwachting krimpen. Hoe kunnen we hierop anticiperen? En hoe kunnen we de zorg met behoud van kwaliteit op een slimmere, efficiëntere manier organiseren.

Daarnaast sluit de samenwerking met Fryslan Werkt aan op het doel om de SES score in de vitale kernen te verhogen. Onze inwoners hebben een relatief laag inkomen en opleidingsniveau. Door in te zetten en samen te werken met het programma “Een leven lang leren” en scholingsmogelijkheden werken we aan het verhogen van deze SES score.

In Noord Nederland zijn veel programma's en projecten ontwikkeld op het gebied van werkgelegenheid. Deze zullen dienen als inspiratie voor de programmaliijn zorgeconomie in Zuidoost Friesland (Kansrijk beroep, Alliantie noord nederland, Regiodeal noord oost Fryslan).